

VENTA

30 exemplars 4 pesseta

Un número solt
5 céntims

ADMINISTRACIÓ

Carrer de Ponent, 1, 3.^a
(Baixó baix à la escala)

Surt & llum puntualment
tots los divendres.

PERIÓDICH POLÍTICH VERMELL.

SUSCRIPCIÓ

ESPAÑA

Un trimestre 4 pesseta

EXTRANJOS

Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONES
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 céntims
6 en timbres
especiales para periódicos

PETARDOS

En Mateu, estemordit
per si li buscan rahons,
registra tots los recons
abans de ficarse al lit.

La policia en tot brilla:
y dels petardos derrera,
ensuma la claveguera
y apaga alguns colilla.

Y no perdent las estonas
lo qui ab pets vol fastidiarlos,
arriba fins à posarlos
als polissons... de las donas.

Y en mitj d' aquestas bronquinas
alguns van fent los seus lardos,
escitant altres petardos
en totas las oficinas.

PETARDOS

Diuen de Madrid que la alarma s'ha apoderat de la coronada vila ab motiu dels petardos que cada dia van rebentant sense que la justícia n'hegui esment, y la veritat siga dita, no trobo lo perquè de la alarma ni la congoixa dels madrilenys, per més que sentissen a cada moment esclatar més petardos que disbarats no surten de la boca d'un predicador missionista.

Diu lo ditxo que de totes las cosas es l'acostumarshi. Si això es cert, i poden a Madrid espantar-se per cap petardo? (Què es la política espanyola mes que un continuat petardo que los governants calan y fan rebentar a las orellas del país?)

Comensant per en Sagasta, nos està donant un petardo en forma de Jurat y un altre que porta per nom sufragi universal, que no hi ha orellas que pugan resistirlos.

Los militars tenen ab la metxa encesa lo gran petardo de las reformas, y per més que tothom està prou enterat d' ell, ningú s' espanta ni 's belluga tement la explosió.

Los carlins ab la seva santa intolerancia, los conservadors ab sa indiscutible sabiduria, los fusionistas ab son demostrat liberalisme, en Lopez Dominguez y en Casola ab sas invencibles espasas, en Martos, Moret y Canalejas ab sa innegable democracia, en Castelar ab son consegüent republicanisme y tots plegats ab lo desinterés ab que fan política, no son petardos que retrunyen per l'espai ab molt més escàndol que tots los que han esclatat y pugan esclatar per Madrid y per tota Espanya?

Si Robert Robert saltava més que Leotart anant del sopar d'un fillins al esmorzar de un divendres sense ensopegar ni ab un sigró, cap petardista pot arribar a la sola de la sabata del més llondre de nostres governants y pretendents a serbo en materia d' ezibar un petardo a las mateixas barbas de tota los espanyols.

Y 's petardos gubernamentals son de lo més variat que pot imaginarse.

A Barcelona nostre alcalde n'ha calat un ab la Exposició, que ha repercutit lo tro per tot lo mon.

Los tarugos, la plama de Catalunya, la reforma interior, la agregació, etc., etc., son altres tants groixuts petardos que 's uns ja han rebentat, altres estan ja ab la metxa encesa y alguns que tot just s'han posat a fabricarlos en lo laborator municipal. Estém espantats per això 's barcelonins? Ca, ni pensarhi: ja hi estém acostumats.

Donchs més acostumats tenen d'estarhi a Madrid, per haverhi allí sempre establerta la Gran Fábrica Petardista Nacional de la Política.

No creguin, donchs, que això del petardo puga assustar a ningú a Madrid. Son veus que la corre la dinamita pera donarse importancia. Los petardos que allí fan més mal, y no obstant ningú n'fa cas, son los que esclatan cada moment y a la quieta a las Corts, als ministeris, a las oficinas, al palau de...

¡Alto! en aquest moment me trobo un petardo encés a la punta de la ploma. Sembla que me li calava un tal Sr. Fiscalis y està fet ab dinamita de la fábrica de can Denúncia.

¡afortunadament me n'hi pogut adonar a temps y he pogut de moment apagar la metxa.

¿No senten encara l'olor de socarrim?

EGO SUM

Jo, la veritat; mal m'està 'l dirho: perteneixo a la crême barcelonesa.

Assisteixo a totes las tertulias de bon tono, certaments (si se'm invita), solemnitats y soirées comme il faut (al... idem).

Soch una importantíssima part de la grandiosíssima colectivit aristocrata noble y demés particulars, que táticamente... (aquesta paraula no la entench, però la pronuncio...) (Tantes no dich aixis!) Donchs si: que táticamente aprobém la distinció de classes.

No ho dignin a ningú. Recullim firmes y suscripcions pera regalar a 'n Pèols Monjeta una dotzena de vasos, porque 'l pobre beu a gait.

Soch un enemich scérrim de las concupiscencias democráticas-demagógicas com ardent entusiasta de las sibaríticas crúpulas del grand mond.

[Ah, si! *Faites que tout nous plaisons si ne vouliez pas voir tomber la beauté.* Frances après en lo Palacio de Cristall del carrer del Jinjol.]

Amable per naturalesa cultivo 'l tracte fi de la bona societat y la senyoreta més genérica y parquiniana podria cotjar las laborinticas ondulacions de ma idiosincrasia. Aquesta paraula la escriu ab e un escriptor que jo sé!

Gasto coll de puntas giradas y *gabán-saco con esclavina*; valons, que 'n diu la gent de poch més ó menos.

Passajo y guardo l'acera de ca 'n Llibre y saludo a tot bixxo, hasta als cotxeros.

Fumo ab pipa. Fa mes *cosmos...* randum, y després... fa semblar home.

M'haurien de sentir per la Rambla y passeigs parlar lo castellà: estich correctísim; las paraulas pronuncio com una màquina. Així 's que 'm senten se creuhen que acabo d'arribar de Madrid... las frases més tècnicas, més gráficas y més castissas las etzibo ab una freqüencia! Però ja dich, no las comprench ni piç ca!

Acostumo oír missa de dotze a S. Jaume porque 'm veegin las senyoretas que lo desitjo atrapar ¡ey! canónicament parlant... ¡Veuehu! ara m'ha escapat una metonimia... ¡s mateixa costum!

Llegeixo poch pero bó. No m'ocupo ab vulgarismes com La TRAMONTANA, La Esquilla y La Campana; llegeixo *El Notisieru*. Y en quant a autors lírics, Carulla es lo meu favorito.

¿Y en Guerra? ¡Quin escriptor més lleig! ¡Lo divi Menendez Pelayo!

—¡Tut! com es que 'm dius elegant gomo y riu?

—Chico, porque te tomo el pelo.
—Vous m'avez bien trompé...

FONIO DEDIN.

SERMÓ VI

Donchs si, estimats feligresos: Jacob, por encàrrech del seu gusto, que acabava de fer l'Anoch, va fer cap a Canaan cercant dona ab qui casarse, y al arribar al célebre Camp de la Ceba va sentirse tan cansat y tanta era la caliduría que tenia, que agafant una pedra per coixí, 's clavà a jeure com un ase. Lo somni que va tenir es històric: va somiar una gila de truytas que arribava fins al cel y que demunt d'ellas Deu hi pelava unas quantes cebes. L'home s'espertó y al adonar-se de que las truytes no eran tals truytas, quan los morros ja se l'hi allargaven cap allà, se va cremar y 's clavà a bramar com un burro quan crida a la dona, ó com un capellon quan es al cubell.

Un altre enredo que ni Jehová l'entén; atenció: lo senyor don Jacob va arribar a las terras orientales, que potser vosaltres no sabeu ahont son, pero que jo tampoch, y allí va veure a una flavia molt bufona, que segons lo saetre d'un marqués novell, era sa cosina, y 's deya Rachel. Varen darse a coneixe, y lo porch de Jacob, fent veure que era carinyo de familia, la va agafar, y vinga petonejaria y abrasaria fins que arribaren a casa del pare d'ella y oncle d'ell. Fins aquí tot es clar y entés, pero... andm seguint: la noya tenia una germana més gran que 's deya Lea, y que no era tan bonica; Jacob va dir per casarse ab Rachel y li van casar; pero vet aquí que al endemà, al despertarse y voler fer una postura a la dona, s'trobà ab que la que jeya al seu costat vestida de rigorós cutis no era Rachel, sino Lea... (per ara s'enten ja ho crech...) Lo xicot va queixarse y fins volia clavar un bollet a la pobreta Lea, pero li van advertir que en aquella terra no s'casava may a la germana petita sense haver casat a la gran, per manera que podia anarsen a la nona ab la que li agradés més. Ja ho veheu, germans meus, quins pares més trempats corrian aquell temps: de gangas aixis ja no se'n troban.

Com tota comprendeu, Rachel era preferida per en Jacob, y Lea, gelosa, vinga pregar a Deu que clavés un bollet moral a sa germanota; l'home, es a dir, Deu, va compadir-se de la pobreta xicota y li va fer no sé quina operació, de resultas de la qual ella va tenir un xicot (aixís ja comença a embolicarse). Jacob, al veure que aquella tanta fills y Rachel no, va conejar aquesta a di-de y tornà a quedarse ab l'altra. Rachel, corablada, va agafar lo seu pesce y li va demanar plorant que li fes un remey ó altre pera tenir criatures... (ara la cosa ja s'embolica y s'embruta)...

Mentres tant Jacob, que era un mano de primers, se enamorava d'una raspa, y ¡cataplum! un bulto als pochos dies declarava aquell amor: Rachel agafà a la raspa pel seu còmpre, la va fer ficar al lit ab ella, y allí van fer la trampa de dir que 'l fill de l'una havia sortit de la panxa de l'altra, y... ¡bé, vaja! la qüestió es que al cap de vall, Jacob, que no més s'havia casat ab una dona, ne tenia quatre pel seu un particular.

[Y després d'això, encara cridaré contra la immoralitat d'evay!]

Després, una pila de porquerias que no os vull explicar, per més capellus que sigui: ja t'eniu prou ab saber que en Jacob va teair, entre molta altres, un mar-

rech anomenat Joseph, y Deu li va regular una pila de orellas, camells y burros.

A ben segur que aquesta sermón no 's deixaréu llegir a las nostras donas, ni fillas, puig si jo 'm ho pensá no n'escriuria may més cap, porque jo mateix me dono vergonya y 'm canso y m'aborreixo d'haver de comentar los sagrats texts de la més sagrada Biblia. Un dia, possibit d'un rescalfament espiritual que no 'm deixava estar quiet, y preocupat ab lo desitj de contraure meitis verdaters per la salvació de la mera anima, vaig viugner portar a cap l'incomensurable projecte de salvar als lectors de La TRAMONTANA, encara que fos a riscos de condempnar-me jo; lo perill feia l'obra més meritòria y més digna de premi als ulls d'aquest Deu misericordiós de qui soch dependent, y per obrar ab método vaig traserrar-me on plés. ¡Què millor, vaig pensar, que anar explicant la Biblia als meus oyents! ¡Ahont més puch trobar la claretat d'expressió y la senzillesa de concepte ab que aquest llibre senta 's principios de nostra santa religió catòlica, apostòlica y formatja d'Holland!... y 'm vaig embrancar de mala manera. La Biblia ¡no val a riure! retrata al viu las costums patriarcales, no molt decencia y sobre tot no 's contradix may, ¡es clar, com que es inspirada per mister Jehová, tan just, que fins deya y escribit per probar sa piadosa clemencia: *Ego sum Dominus Deus tuus fortis, glotus, visitans iniquitatem patrum in filios, in tertium et quartam generationem eorum qui oderunt me* (1).

Y aixis me trobo; no sé ja a quinas paraulas explicar pera fer la frase menos bruta, y tomo que 's prengui per malicia ó mala intenció lo que no es més que una copia del text sagrat, sobre 'l que procuro descórrehi un vel i si poguda una onxa.

Tingueuho en compte y pregueu porque no se me acabi la santa paciencia, si es que jo no hi acabat ja ab la vostra: y ara os benehecho per fins un altre divendres.

CAPELLÀ PAR-HISTÒRIC

(1) «Jo anch lo Señor, tus Deus, fort y glotus, que visito e castigó la iniquitat dels pares y dels fills fins a la tercera y quarta generació d'aquells que m'aborreixen.»

LAS BODAS D'OR

BIÉLKECH DE 1888

JOAN: ¿Ja estás bó?
BERNAT: Molt ben curat.
JOAN: Negoci de quatre mesos.
BERNAT: D'aquest modo los francesos ja t'haurán escarmentat.
JOAN: No tinch por de rexyguda.
BERNAT: ¡Quanta cosa fe 'l diner!
JOAN: Això de miracles fer es cosa més que llanuda; y es un fet de bojeria buscar miracles a França, quan lo rector acut 's cansa de ferne de nit y diu:
Aqui cerre al bon rabí ab la llenga 'l saluteri, y ho fa lo nostre vicari ab lo seu gat y 'l seu gos.
Una monja al seu convent la veure que 's va morir, y després de molt dormir la despertat ab l'instrument.
Aquella sen Patrociní a qui feyan mal las bragas per mantenirse las llagas se posaba ungent de Mini.
Y si fets miraculosos se fan sovint a la Espanya, ¿per que aneu a terra estranya a buscar los sopsonios?
JOAN: A las bodas pots anar del Pare sant.
BERNAT: Això es broms.
JOAN: Las bodas se fan a Roma.
BERNAT: ¡Lo Papa se vol casar!
JOAN: ¿Y 's casa 'l Papa Lleó?
BERNAT: Es cert.
JOAN: Y jo ho haig de veure?
BERNAT: Casi, casi... no ho vull creure fins que veure la funció.
JOAN: ¿Y als capellans se permet aqueix pecat de las moscas?
BERNAT: Ella si 's fan de a les focas y sempre moit de secret.
JOAN: Tot això son disbarats.
BERNAT: ¡Las bodas, quan s'han de fer! Son lo primer de Janer.
JOAN: Aixis es lo mes dels gats.
BERNAT: ¿Ab qui 's casa lo Lleó?
JOAN: Serà una gran senyoreta...
BERNAT: Es que no 's casa ab cap dona.
JOAN: ¿Ab qui 's casa, ab un capó?
BERNAT: Diuhen que cada any a Roma a cent noys no sé què 's fan.
JOAN: ¡Quins butzins ells que serán!
BERNAT: Això es alió de Sodoma.
JOAN: Avuy las bodas son d'or, y la novia es la que paga.
BERNAT: ¿Y quantes novias se craga?
JOAN: Lo que 's draga es lo trezor.
BERNAT: Aixis també 'm casaria, si fos ab los dineros.
JOAN: Son vint ó trenta milions de duros.
BERNAT: ¡Ave Maria!
JOAN: ¡D'ahont pot treure tant doblons aqueix Papa, sent tan vell!
BERNAT: De la llana del claret.
JOAN: del remat dels seus moltons.
JOAN: ¿Y 'l Papa viu...?
BERNAT: A sa casa.

BERNAT ¡Ja no es rey!
JOAN L'han destronat; mes té un palau tot d'aurat que 'l d' un rey no li fa basa. ¡Ja es la seva extensió ab los jardins y capellans que dotze mil Cornudellas no hi tenen comparació: deu mil salats, pot ser més, té 'l superbo Varica; y es tan son luxu profú que al mon igual no hi ha res. Aixís al Papa se 'n va tota la nostra riquesa y nos queda la pobresa quen tant milia no tenen pa. Y dins y fora d' Espanya hi ha miseria, ¡voto á neul! Tot lo diner se fan ses capellans ab sa manya. ¡Y cómo pot ser aixó cert que la tonta á Roma aném y que 'l quartos los portem! Es que teniu lo cap vert. Algun dia ha de venir, y tal vegada no es lluny, que 'l que ara paga ab lo puny ell lo tindrà que sofrir. Lo viure ab lluxo y vici no es propi del hom de bé; si 's fa un vot, complit també, si al bon sentit es propici. No enganyar al ignocent, ni vendre cosa sagrada, que en el terço está privada per la ley molt justament. Y 'l que aquí vol ser ben vist que segueixi 'l sant exemple que al Calvari desde 'l temple li va donar Jesucrist. Los capellans no han de ser rics y feris devant lo pobre; perque 'l molt que a n' ells los sobre aquell ha de menester. Si volen ser bons cristians escoltin de Deu la veu: que 's desin clarar en creu y després los farém sants.

BERNAT

JOAN

Dr. FERRANDEZ

Lo diumenje passat hi hagué xefis y festes extraordinaries en honor á la infanta Eularia y en contra de la caixa del municipi y la provincia.

La plassa de ca la Ciutat fou teatro de petardos legals y saragata licita, ab un fret que pelava y una concurrencia que no hi era.

Mentres quedin engrunas á la caixa ó probabilitat de que 's pugan fer empréstita, la liberalitat de nostre Ajuntament seguirá tirant al dret.

Per més tort que siga.

També 'l passat diumenje se feren las manifestacions que cada any 's acostuman á fer recordant la jornada del 11 de Janer de 1874, anant al cementiri de Sarría á portar coronas y fer discursos devant la tomba dels que moriren combatint al llavors facció Martinez Campos y demés llopada á qui Castelar havia entregat la República pera que la matessin.

¡Descansin en pau los mártirs de la Llibertat!

Lo ministre de Gracia y Justicia Sr. Canalejas ha donat una conferencia al Círcol de la Unió Mercantil de Madrid, sostenint en párrafos eloqüentíssims la necessitat de que l' Estat fomenti la agricultura y la industria y millori tots los serveys públics.

Es xocant aixó de que un ministre expliqui als seus governats lo que l' Estat tindria de fer.

No fora millor que ab menes discursos y més fets portés á la práctica desde son ministeri los bons desitjos exposats en aquella conferencia?

Peró ca, pera teorías bonicas y eloqüents vinguin á Espanya.

Y las milloras esperém que las realisi la butra de Balaam ó la Majestat de Caldas.

Lo diumenje passat fou també dia de petardos á Madrid.

Casi á la mateixa hora, ne rebentava un á las portas de casa 'l Sr. Romero Robledo y un altre á la entrada de la redacció de *El Imparcial*.

Com de costum, los petardistas continúan

sens novedat, y disposats, segons sembla, á cumplir la célebre promesa que feren al Sr. Gobernador de Madrid de calarne fins á vinticinch y lo darrer dintre mateix de las obcinas del Govern civil.

Si no fos pels sustos y las desgracias que 'l tals petardos poden causar, casi seria cosa de broma aixó dels petardos anunciats ab anticipació y la policia sense poguerne treure la aygua clara... ni la tórbola.

Decididament los petardistas de Madrid están d' igual sort que algun fabricant caciquillo de Tarrasa.

Y la justicia s' está lluhint per igual á tots dos punts.

Ey, per igual na. A Tarrasa té la gloria de haver fet agalar ab que descubriren la engallinada del cabús.

L' únich ofici que ara com ara no té quiebros á Espanya ni paga contribució es lo petardisme.

Se segueix ab gran activitat la causa sobre 'l robo d' aquells quantis milions de la caixa de Dipósits de Madrid.

Pero sense resultat. No sent pera engarjoliar periodistas, la justicia espanyola está de pega casi en tot.

Per haverse mogut de Paris en Ruiz Zorrilla, lo Govern espanyol ha estat ab l' ay al cor un grapat de dias.

Y després ha resultat que en Zorrilla nos' havia mogut de la capital de Fransa.

Lo que pot la por. Aquí podem dir ab lo poeta:

Un estornut á Paris repercutit á Madrid.

Casi als peus d' una parella de polissons va rebentar lo petardo de *El Imparcial* de Madrid, sens que aqueitos dos vigilants haguessin vist, sentit ni escoltat res.

Y 'n diuhen guardias de seguridad. Naturalment que 'l públich está tan segur ab ells...

Com los fondos del comú guardats pels irregularisadors.

Fins lo Govern se queixa del temps que perden los diputats en preguntas é interpelacions de poch interés, y 's pensa reduhir las horas á tals inutilitats destinadas.

Si 'l país tingues de queixarse del temps que perden á la vegada diputats y governants, tindria d' estar en un gemech etern.

Com que no fan cosa que aprofiti als pobres paganos més que pera pelarlos.

Veritat que 'l temps no 'l perden del tot.

L' aprofitan... per ells.

Alguns periódichs conservadors diuhen que se prepara un moviment revolucionari pel 11 de Febrer.

Sempre tan espavilats los conservadors.

Tant, que fins se fan avisar á domicili lo dia de las sublevacions.

Com diguerem en nostre últim número, diumenje tingué lloch á Milán lo gran meeting, ó més ben dit Congrès, dels partidaris de la pau y la llibertat de tots los pobles.

La majoria foren delegats francesos é italians, fentse vota de protesta contra 'l govern d' Italia que, sens defensar los interessos de la monarchia, desatent los del poble italiá, que vol ser germá de Fransa y de cap manera pot veure ab bons ulls la aliansa d' Italia ab la Alemania y la Austria.

Los italians foren los quins més atacaren á son govern y proclamaren la adhesió de la Italia á Fransa, y 's francesos dongueren repetidas gracias als delegats y al públich per las mostrás d' adhesió y fraternitat de que havian sigut objecte.

Segueixi sempre avant la inteligencia dels pobles pera proclamar la pau y la llibertat, y las tiranias prompte desapareixerán de la terra.

Ab un xich més queda desembrassada la preó de Valencia, á conseqüencia d' una intencionada d' escapatoria de tots los presos d' un departament.

Aixís, al engrós, es com los criminals tenen de procurar escapar-se. Al menos d' aquest mo-

do, al entrarhi 'ls periodistas no 'ns trobarem barrejats ab ells.

Y sempre 'ns resultará més meritoria la acció dels criminals fugint que la del Govern agafantos.

Los tocinyas de Tarrasa s' han declarat en buelga de matar tocinos per qüestions dels drets de consums.

Desitjem que s' arregli aviat aquesta qüestió. Perque si vingues algun terrabastall fort durant la buelga de matar tocinos á Tarrasa.....

Podrián pendre per altre als caciques fabricants, y comensar la matansa ab proporcions alarmants.

L' antepassat diumenje se doná á Sabadell un ball en lo Círcol Democrátich Federal á benefici dels obrers presos de Tarrasa, recaudante en las safats 112 pessetas y 19 cèntims.

Aquesta noticia y donantos las gracias pels federals de Sabadell, nos escrigué la setmana passada la actual comissió de socorro dels presos de Tarrasa—[la que ara toca engarjoliar en la nova malifeta que projectin los caciques]—quina carta reberem lo dijous al mati quen ja 's estava tirant LA TRAMONTANA.

No poguent ser la setmana passada, ho fem constar aquesta.

Haviam promés á nostres llegidors donar á contixe alguns fragments dels discursos lliberals y lliurepensadors que 's representan en lo casino republicá de Cornudells, y avuy cumplim la promesa insertant dos trosos de *Las bodas d' or*, que casi constitueixen tot lo diállech.

Lo seu autor Sr. Ferrandis mereix be dels lliberals pels lloables esforços que fa en aquella comarca pera afeytar llana ciutellada y sembrar ideas de progrés.

Guerra á totes las tiranias pera establir la fraternitat humana, té de ser sempre lo nostre lema.

Ja ha fet un altre discurs en Castelar, ab motiu de la circular del ministre de la Guerra, y li ha sortit tan reaccionari ó més que tots los altres.

Mentres los monarquichs més lliberals y los republicans atacan al Govern, ell lo defensa que es un gust, y tan tranquil continda dihen republica.

Tota la política d' en Castelar sembla destinada á probar una cosa:

Que Espanya es efectivament la terra dels viceversas.

Un diputat s' ha queixat de que 'l president li digués Benito.

Deuria volguer que li diguessin beneyt.

¡Oh, si totes las veritats se poguessin dir!...

En Castelar ha dit en son discurs que anar més enllá que ell era tirar-se á un abisme.

Lo cuyado que aixó ho deya á n' en Lopez Dominguez.

Deixant apart la modestia de tal pretensió, es distret que 'l gran demócrata tingui ja d' heu-reles ab monarquichs dibentlos que no vagin tan endevant.

Lo dia menos pensat y en un altre discurs, acusará á Carlos set de lliberal avansat.

S' ha dit al Congrès aquestos darrers dias que pel 23 d' aquest mes, dia del sant del rey menut Alfons XIII, se donguí amnistia, ademés de la premsa, als sublevats del 19 de Setembre del 86.

Lo Govern ha contestat que veu aquestas indicacions ab benevolencia, pero que no hi pot fer res.

¡Ah! sí, deuben esperar á que hi fassi més lo rector de Vallfogona.

O 's mateixos revolucionaris.

Que efectivament, lo dia que hi fassin algo... Potser 's hi coneixerá un xich massa.

Per la elecció d' un diputat que té de fer-se á Paris lo dia 27 d' aquest mes, sembla que á Fransa 's tracti de qui sab quina cosa de vital importancia, per la inusitada eterescencia que precedeix á aquesta elecció parcial.

Y tot es degut a la importància que s'ha donat a n' en Boulanger, declarantli una guerra que may se l'ha merescuda i luego fentne un cas que may ha estat justificat.

Avuy l'ex-general se presenta candidat per Paris, y tant es lo esperats que aquesta candidatura te a sos contraris, que fins tractan alguns en serio de que 's disolguin las Cortis francesas en cas de que arribi a sortir diputat en Boulanger.

Verdaderament es una vergonya per Fransa l'increment que ha pres lo boulangerisme, tant per part dels qui defensen com dels qui atacan al ex-general.

Per un home quins mèrits son encara molt dubtosos y quinas idees no estan prou definidas, es una tonteria 'l moure tanta saragata.

S'ha reunit a Madrid lo Congrès de la Lliga agraria y s'han fet discursos en favor de la protecció als pobles y contra 'ls governs que no 'ls protegien.

Y molts dels discursarays han sigut ministres y tots son defensors d' alguns dels partits que avuy se parteixen lo poder.

Lo del Congrès agrari no es afront; que hi hagi una farsa més qué importa al mon!

Lo dissapte de la setmana entrant tindrà lloch en lo Teatro de Lope de Vega, del Poble Sech, una funció a benefici dels presos de TARRASA.

Donat l'objecte de la funció y lo concòrregut que 's veu aquell teatro quan hi dona espectacle la Comissió del «Centre Familiar Obrers», no dubtem que 's presos de Tarrasa rebiran bon producte de dita funció.

També la «Societat d'Obrers Tipògrafs» de Barcelona ha votat 25 pessetas a favor dels presos tarraconenses.

Conseqüències del memorabile cabàs: Solidaritat per una part, y empenyament dels caciquillos per un' altra.

La Societat laica «Gutenberg», instalada en lo carrer del General de Cent, 434, baixos, celebra reunió general lo próxim diumenge, dia 20, a las 9 del matí, pera la rendició de comptes del finit semestre y renovació de càrrecs pera lo present any.

Aquesta Societat prepara classes de dibuix de 8 a 10 de la nit, a càrrec d' un intel·ligent professor, a qual objecte té oberta la matrícula desde las 9 del matí a las 10 de la nit de tots los dias.

NOCTURNO

Es de nit: un tro ressona fent un estrèpit ferotge; la una marca 'l relloste que hi ha al Banc de Barcelona.

Per la Porta de la Par sombras de donas s'hi veuben que 's passien a s' asseubien a un pedris més fret que 'l glas. Jo tremolant y espantat, aquesta horrosa nit, puig m' havia convertit lo fret igual a un gelat, mort de fam, tenis intent de saber prompte mos dies y 'm tregud' el stas manias numerat grupo de gent, que movent un fort borbeg y cridant tant com podien de la Rambla, allí venian omplint mon pit de neguit.

—Aparceus,—'s una bramaven. —Féu! huch,—'s altre agafava. —Caldiu que está a la agonia, no os movéu,—altres cridaven. L'altre personalitat que, com jo, allí s'estava, ben depressa s'acostava a n' aquest grupo citat. Jo, impèdit y ple d'espant també m'hi vaig acostar, y aixís que hi vaig arribar ma sorpresa va ser gran. —Què es aquesta gran remò!— vaig preguntar a una dona. —Què no ho veu! Lo Noi de Tots que fa la Mort y Passió.

Pico Acan y C.

EPITAFI

Aquí jau don Pere Vent que may digué cap vritat... —Devia que s'atroc... —Era mat de nalsemat.

J. T. AROUSA

A la hora d' entrar en màquina aquest número no hem rebut aquesta setmana cap carta de fora y apenes cap corresponal nos ha donat novias noticias de malifetas de reverents.

Lo fret d' aquestos dias deu tindre als ministres del Senyor arronsats lo cervell de la fe.

Y será aixó la poca feyna que 'ns han donat aquesta setmana.

Lo mal será la aglomeració que deurá vindre luego.

La escena passa lo darrer dissapte a Tarragona devant del palau arcabisbal entre un home que porta faldillas negras y un minyó que va llegint un periódich.

—Noy, quin diari es aquest que llegeixes?

—La TRAMONTANA.

—Per qué 'l tens de llegir aquest diari tan dolent?

—Oh, aquest diari deu ser dolent no més per la gent dolenta; perque per mi es molt bo.

Lo de las faldillas se torna groch, vermell y casi be negre; y apretant lo pas entra al cau de la farúm de cera.

D' aixó se 'n diu anar per llana...

Y trobarse que li afaytan lo clatell.

Anava lo vicari de Castellbisbal cap a Papiol pera agafar lo tren que tenia de portarlo a Barcelona, quan ja prop de la estació va relliscar y caygué dintre un sot de fanch y aygua, quedant tot ell fet un xop de pastetas de la carretera.

Veritablement deplo ro 'l siniestro del reverent; mes si tot succeheix per voluntat divina, i com es que Deu va permetre que aquell seu ministre anés de bigoris y quedés tan mudat fins al extrem de fer esqueixar de riure a tothom que se 'l mirava!

Admirém ab somplacencia, per ser en tot bones cristians, com protegeix capellans la divina Providencia.

A la escola pública de Banyolas s'hi han ficat los capellusos a ensenyar religió y moral. Que vigilin los pares dels noys, ó sino 'm sembla que 's ensenyaran alguna cosa més positiva.

Per ara a las festas se 'n portan los noys a missa 'l matins y a passeig las tardes. Tremolo per alguns infansons de Banyolas.

Lo rector de Bellvey no volgué tocar a morts al deixar d' existir la mare d' Andreu Romeu que no se li donguessin dos duros adelantats, cantitat que allí may s'ha exigit per semblant teyna piadosa.

Y 'volen saber quina es la causa de tal rectorada! Donchs que al temps del bremar l' ensotanant va per las casas ahont premsan rahims a buscar vil de gorra, y a casa del citat Romeu van contestarli que, violent la sanch de Deu de arros, preu per preu farian com l' apotecari de Olot.

¡Infelís rector de Bellvey! Tan be que li aniria poguent resucitar l' antich temp de ls delmes y primicias...

Lo rector de Santa Coloma de Gramanet predica contra 'ls balls y 'ls cassinos ahont se balla, y l' entremaliat enganya-animas no repara que tothom sab que las cadiras del cassino La Constancia, ahont se fan funcions de teatro y balls, son en gran part llogadas pel citat reverent, que cobra bon lloguer pera que aquelles hermosas fillas de Satanás que ballan hi posin lo que ell voldria vendre entre mans.

Sempre en religiosos veuréu lo mateix: —Fes lo que 't dich y no miris lo que faig.

A UN POETA DE CARTRO

Creume noy t' has ficat en un buirach que hasta crech pots eixirne sense bech perque es per tu millor aná a fe un teuch que do a l' escena un drama com un sach.

Si be que 'ta est y gros en cambi est bech per teni 'l cervell d' aygua com un rech

y si 'm vols creure com amich te prech que 't deixis tot aixó per més que 't rach. Busca un Apolo perque 't donage joch y si ton verros tenen més de sach, llavarsa podras ferne un complert joch. Que si no may serás ni such ni bruch y los que t' han de dirte valent Rach s'atrevirán a dirte valent ruch.

J. ESCRIBA RINOT

EPÍGRAMAS

D. Esteve s' exclamava arriant mil sagraments, perque al seu jardí, trobava que algun turo s' hi ficava y li prenia l' ofusa; Mes un criat que tenia, que era fidel de debó, li va dir:—Jo juraria que se 'l menia cada dia, lo porch del senyor rectó.

Sobre las montanyas russas de dintre la Exposició, tenian unas batutas la Pauleta y la Sid; perque 'l una assegurava que era sono per demá, y que no s' hi disfrutava puig sola es tirar dinés; Y també la Trinitat ella tanta confessa, que ments cops com hi ha anat li han baixat massa depressa.

TARQUINA

XARADA

Venint diumenge d' un dos pe 'l carrer de l' hospital vaig veure caure un total que 'l mossagó n' ha rabiat.

J. M. BERNIA

TRENCA CLOSAS

¡Noya Blas!

Formar ab aquestas lletres lo nom d' una població catalana.

JAUME COSTA

XARADA CONVERSA

—Es vritat, amich Ribero, que 'l Anton Albert de Tot, ab lo ha dos del seu neyor s'ha fet moltíssim terrova? —Si, Pep, y a més a' ha casat ab la nevoda de 'n Font, l' hisendat més gran...

—Buscho, tu ho has expressat.

JOAQUIN SAURI

SOLUCIONS

A LAS CABODIAS DEL NOMBRO PASSAT

XARADA: —SIO-TO-MO. CONVERSA: —BONAVIVA.

Barcelona.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 4

Almanach de La Tramontana PER L' ANY 1889

SUMARI DE LAS MATERIAS QUE CONTIENE

TEXT: —Lo Calendari Republicá. — CALENDARI REPUBLICA.—Posició neo-gráfica de Barcelona.—Festas movibles.—Festas majors.—Mercats.—Soció Astro-cómica.—Observacions atmosféricas.—Crónica reli... —Cuatre parolas.—Nostres cromos.—Consideracions sobre la Exposició Universal de Barcelona.—Lo mes de tristor.—Pensaments, Qüestions, Acaudis, Anécdotas, Pregunta, etc., etc. Poesias:—Judici del any.—Las Estaciones.—Los politichs del dia.—La Justicia.—Qüento.—Gosell.—Fotografía al natural.—Lo Nas.—Moneda social.—Tradició.—Calendari particular.—¡Boom!—A la Sanctat de Lleó XIII.—Flamenc del Clot.—Gosell a un antich.—La canó d' en Tururat.—Idili.—Cansona, Epigramas, Epitafis, Cantarelles, etc., etc. GRABATS:—Atributa de la peste negra.—Endevinala.—Eccs.—Castelleria.—Fotografía al natural.—Barcelona y 'l sentit comú.—Excessos d' aristocracia municipal.—Lo Nas.—Moneda social.—La canó d' en Tururat.—Idili.—Barret de la mort. CROMOS:—Pa a la Llibertat!—Situació política d' Espanya.

BO PREU UN RAL INVEROSIMIL

DE SALLENTE A IGUALADA Y VICE-VERSA

Viatje misteriós d' un rector y una donzella

Preu UN ral

25 %, de rebaixa als corresponals.